

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія в акушерстві та гінекології

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 22 – охорона здоров'я

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 227 – фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет фізичної терапії та ерготерапії

(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Магістр

спеціалізація: Фізична терапія, ерготерапія

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Фізична терапія в акушерстві та гінекології**»

для студентів бакалаврів
за спеціальністю 227 – фізична терапія, ерготерапія

Розробник: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від "___" вересня 2021 року №

В.о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії

_____ (доц. Ціж Л. М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©ЛДУФК, 2021 рік

© 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	галузь знань <u>22 – охорона здоров'я</u> (шифр і назва напряму підготовки)	Нормативна	
	спеціальність <u>227 – фізична терапія, ерготерапія</u> (шифр і назва спеціальності) (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): – немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2021-й	2022-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		II -й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>2</u> самостійної роботи студента – <u>67 %</u>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		10 год.	
		Практичні	
		20 год.	
		Лабораторні	
		— год.	
		Самостійна робота	
60 год.			
Індивідуальні завдання:		— год.	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: – 33 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Фізична терапія в акушерстві та гінекології» є базовою нормативною дисципліною для спеціальності «227-фізична терапія та ерготерапія», яка читається в II семестрі на п'ятому курсі в обсязі трьох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS), обсягом 90 годин аудиторних занять, з яких 10 годин лекцій, 20 годин практичних занять і 60 години самостійної роботи. Курс підсумовується заліком.

Мета:

- набуття у майбутнього фахівця у галузі охорони здоров'я теоретичних знань до розуміння клінічного діагнозу, перебігу захворювання, умінь, практичних навичок для обстеження, оцінки функціонального стану, рухових порушень жінок, та принципів щодо організації та проведення заходів з фізичної терапії в акушерстві та гінекології.

Завдання:

- засвоїти загальні поняття та засади акушерстві та гінекології;
- познайомитись з особливостями патологічних процесів в акушерстві та гінекології;
- здатність постановки цілей та у фізичної терапії в акушерстві та гінекології;
- набуття практичних умінь із застосування засобів фізичної терапії в акушерстві та гінекології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні особливості перебігу вагітності залежно від триместру;
- показання та протипоказання до фізичної терапії жінок з гінекологічними патологіями, вагітних з нормальним перебігом, жінкам після пологів;
- особливості оцінки та складання програми фізичної терапії для вагітних жінок, післяпологовий період;
- основні організаційні засади проведення програми фізичної терапії осіб з гінекологічними патологіями.

вміти:

- аналізувати тенденції сучасної практики з фізичної терапії щодо ефективності застосування реабілітаційних втручань;
- практикуватися в рамках професійного кодексу етики та поведінки та стандартів практики;
- керуватися міжнародними клінічними рекомендаціями та іншими джерелами інформації із доказової медицини.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1.

Загальні поняття гінекології та акушерства.

Вступ до дисципліни акушерства та гінекології.

Історія розвитку акушерства та гінекології.

Структура і організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні.

Тема 2.

Загальні уявлення про вагітність.

Вагітність та розвиток плода.

Адаптація організму жінки до вагітності.

Тема 3.**Нормальні пологи. Ускладнення при вагітності**

Фази та перебіг пологів.

Тазові передлежання плода.

Тема 4.**Загальна характеристика гінекологічних захворювань.**

Класифікація та форми порушень менструального циклу.

Неправильних положеннях внутрішніх статевих органів

Нетримання сечі.

Тема 5.**Оперативні втручання.**

Види та загальна характеристика оперативних втручань.

Фізична терапія в оперативній гінекології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		лаб	сем	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Тема 1 Загальні поняття гінекології та акушерства.		2	-	2	-	10
Тема 2 Загальні уявлення про вагітність.		2	-	4	-	10
Тема 3 Нормальні пологи. Ускладнення при вагітності.		2	-	6	-	10
Тема 4. Загальна характеристика гінекологічних захворювань.		2		4		10
Тема 5. Оперативні втручання.		2		4		10
Усього годин	90	10	-	20	-	60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1 Загальні поняття гінекології та акушерства.	2
2.	Тема 2 Загальні уявлення про вагітність.	2
3.	Тема 3 Нормальні та ускладнені пологи.	2
4.	Тема 4. Нормальні пологи. Ускладнення при вагітності.	2
5.	Тема 5. Оперативні втручання.	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні поняття гінекології та акушерства.	2
2	Загальні уявлення про вагітність.	2
3	Періоди вагітності. Фізична терапія під час вагітності та в післяпологовому періоді.	2
4	Біль та дискомфорт під час вагітності	2
5	Дисфункція тазового дна.	2
6	Фізична терапія при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода.	2
7	Фізичної терапії при неправильних положеннях внутрішніх статевих органів.	2
8	Фізична терапія при розладах менструальної функції.	2
9	Фізична терапія при функціональному нетриманні сечі. Розгляд клінічних випадків.	2
10	Підсумкове заняття.	2
	Разом	20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Відмінності організації система охорони здоров'я матері і дитини в Україні та закордоном.	10
2.	Роль фізичної терапії в організації акушерсько-гінекологічної допомоги.	10
3.	Принципи застосування фізичної терапії при вагітності з екстрагенітальними захворюваннями (при ожирінні, при захворюваннях органів кровообігу, органів дихання, крові, ендокринних захворюваннях, захворюваннях сечовидільної системи, органів травлення та печінки).	16
4.	Фізична терапія осіб з тазовими пролапсами.	14
5.	Фізична терапія жінок з клімактеричним синдромом.	10
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання – немає

9. Методи навчання

Словесні (лекції, пояснення, інструктаж), наочні (ілюстрації, демонстрація, спостереження).

10. Методи контролю

Усне опитування, виконання завдань практичних занять, тестові контрольні та самостійні роботи. Опитування.

Перевірка завдань виконання самостійної роботи.

11. Розподіл балів, які отримують студенти Схема оцінювання змістовного модуля

Види роботи	Бали
Усне опитування	20
Відвідування	10
Виконання самостійних робіт та завдань	30
Підсумкове тестування	40
Сума балів та оцінка за модуль	61-74
	75-89
	90-100

Максимальна кількість балів за модуль – 100 балів (100%).

Мінімальна кількість балів, за якою модуль вважають зданим – 61 бал (61%).

Система оцінювання за підсумками модуля

Поточне оцінювання та самостійна робота	Підсумковий тест	Сума
Змістовний модуль	40	61-100
60		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
68-74	D	задовільно
61-67	E	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх видів робіт на практичних заняттях та контрольних замірів протягом семестру.

12. Методичне забезпечення

Електронні та паперові примірники текстів лекцій з дисципліни «Фізична терапія в акушерстві та гінекології» і презентації лекцій на кафедрі, в репозитарій ЛДУФК і на сайті дистанційного навчання ЛДУФК.

Рекомендована література

Основна:

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. авт.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. — Т. 1: Акушерство / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. — К.: ВСВ “Медицина”, 2013. — 1032 с
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 1. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 472 с.
3. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 2. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 420 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація. - К.: Олімпійська література, 2007.- 472 с.
5. Марченко О. К. Основы физической реабилитации. – К.: Олимпийская литература, 2012. – 528 с.
6. Назарова І.Б. Фізіологічне акушерство: підручник / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. — К.: Медицина, 2009. — 408 с
- 7.

Додаткова:

1. American College of Obstetricians and Gynecologists: Exercise during pregnancy and the postpartum Period. ACOG Committee Opinion No. 267. *Obstet Gynecol* 99:171–173, 2002.
2. Bradley, CS, et al: Bowel symptoms in women planning surgery for pelvic organ prolapse. *Am J Obstet Gynecol* 195(6):1814–1819, 2006.
3. Brankston, GN, et al: Resistance exercise decreases the need for insulin in overweight women with gestational diabetes mellitus. *Am J Obstet Gynecol* 190(1):188–193, 2004.
4. Bump, R, et al: Assessment of Kegel pelvic muscle exercise performance after brief verbal instruction. *Am J Obstet Gynecol* 165:322–329, 1991.
5. Depledge, J, et al: Management of symphysis pubis dysfunction during pregnancy using exercise and pelvic support belts. *Phys Ther* 85:1290–1300, 2005.
6. Irion, J, and Irion, G (eds): *Women’s Health in Physical Therapy*. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
7. Markel Feldt, C: Applying the Guide to Physical Therapist Practice to Women’s Health Physical Therapy: Part II. *J Section Women’s Health, APTA* 24:1, 2000
8. *Physiotherapy in Obstetrics and Gynaecology* 2nd ed., Jill Mantle, Jeanette Haslam, Sue Barton. Butterworth Heinemann, 2004, 516.

9. Romano M, Cacciatore A, Giordano R, La Rosa B. Postpartum period: three distinct but continuous phases. Journal of prenatal medicine. 2010 Apr;4(2):22.
10. Rajsekhar H, Sumalatha P. Physiotherapy Exercises During Antenatal And Postnatal. International Journal Of Physiotherapy. 2015 Oct 1;2(5):745-50.

Електронні ресурси:

1. Особливості фізичної реабілітації в період вагітності, пологовий та післяпологовий періоди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://referat.niv.ru/view/referat-medicine/114/113076.htm>
2. <http://www.nbuu.dov.ua/>
3. Clinical Evidence. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.clinicalevidence.com>
4. <http://www.pubmed.com>
5. <https://www.pedro.org.au/>
6. <http://www.cochranelibrary.com/>
7. <http://www.nice.org.uk>
8. <http://physrehab.org.ua/uk/home/>

13. Інформаційні ресурси

1. Фонд навчальної літератури бібліотеки ЛДУФК.
2. Електронні та паперові примірники текстів лекцій з дисципліни «Науково-доказова практична діяльність та загальна ознайомча практика за профілем майбутньої професії».
3. Ресурси Інтернет.

14. Залікові вимоги

1. Що вивчає акушерство та гінекологія?
2. Назвіть основні етапи розвитку акушерства та гінекології?
3. Яка роль належить фізичній терапії в системі акушерсько-гінекологічної допомоги?
4. Анатомія та фізіологія жіночих статевих органів, тазу?
5. Класифікація типів таза за Caldwell — Moloy?
6. Дайте визначення поняттю вагітність ?
7. Охарактеризуйте механізм адаптації організму жінки до вагітності з боку серцево-судинної системи, дихальної системи, опорно-рухового апарату, нервової системи?

8. Охарактеризуйте механізм адаптації організму жінки до вагітності з боку шлунково-кишкового тракту, сечовивідної системи, системи крові, ендокринної системи?
9. Роль фізичної терапії в допологовому періоді?
10. Дайте визначення поняттю пологи?
11. Перелічіть та охарактеризуйте основні періоди пологів?
12. Фізіологія та ускладнення післяпологового періоду?
13. Яка роль фізичної терапії під час пологів ?
14. Назвіть основні ускладнення в післяпологовому періоді ?
15. Які засоби фізичної терапії застосовують в післяпологовий період ?
16. Причини виникнення болю у спині та тазовому поясі ?
17. Назвіть синдроми, які виникають під час вагітності ?
18. Які засоби фізичної терапії слід застосовувати при порушеннях функцій крижово-клубового суглоба, ішіас, дисфункція лобкового симфізу, синдроми компресії нервів?
19. Охарактеризуйте анатомію тазового дна, судинну та лімфатичну систему таза?
20. Який вплив пологів на тазове дно ?
21. Класифікація дисфункції тазового дна ?
22. Фактори дисфункції тазового дна ?
23. Які є підходи визначення болю в тазовому поясі?
24. Дайте визначення поняття неправильні положення та тазові передлежання?
25. Причини виникнення неправильні положення та тазові передлежання?
26. Назвіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при неправильних положення плода?
27. Назвіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при тазових передлежаннях?
28. Дайте визначення поняття неправильних положеннях внутрішніх статевих органів?

29. Причини виникнення неправильних положеннях внутрішніх статевих органів?
30. Класифікація неправильних положеннях внутрішніх статевих органів?
31. Які засоби фізичної терапії застосовують при неправильних положеннях внутрішніх статевих органів?
32. Дайте визначення поняття аменорея, дисменорея?
33. Причини та класифікацію розладів менструальної функції?
34. Принципи фізичної терапії при порушення менструальної функції?
35. Засоби фізичної терапії при менструальних розладах у жінок?
36. Назвіть типи нетримання сечі?
37. Що таке функціональне нетримання сечі?
38. Охарактеризуйте менеджмент управління при функціональному нетриманні сечі?
39. Назвіть принципи застосування фізичної терапії при вагітності з екстрагенітальними захворюваннями?
40. Що таке тазові пролапси?